

378
1 - 91

1933°

A 475

Հ Ա Խ Զ ԼՈՒԺՊՂԱՅԱՆ. ՈՒՍՈՒՄՆԱՇԵՐՈԴԱԿԱՆ ՍԵԿՈՐ

378

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ВОСТОКОВЕДЕНИЯ
Академии Наук
СССР

Հ Ա Խ Զ ԲՈՒՀԵՐԻ ՑԵՎ ԲՏՈՒՀՆԵՐԻ
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՍՏՈՒԳՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳՐԵՐ

1. Հայոց լեզու
2. Արևաց լեզու
3. Հաստակագիտություն
4. Մարեմատիկա
5. Ֆիզիկա
6. Քիմիա

378
2-11

ՅԵՐԵՎԱՆ

1983

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ

1. Բանավոր և գրավոր խոսք.—Ճիշտ և սահուն ընթերցանություն։ Ուղղագրական և շարահյուսական ճիշտ կանոններով գրել շարադրություններ քաղաքան, գրական ու այլ թեմաների մասին։

2. Գերականություն։—Գաղափար խոսքի մասերի մասին։

Գոյական անուն, նրա տեսակները։

Գոյականների հոլովումը։

Ուղիղ խնդիր և հայցական հոլով (գործողության առարկայի գաղափարի կապակցությամբ)։ Հոլովման ի, ու, են, յան, վա, ոզ, որ, ց ձևերը տարրական գաղափար գրաբարից վերցրած չատ գործածական հոլովական ձևերի մասին։

Մակրայներ և նրանց տարրերությունը։

Բայց գաղափար դերբայի մասին անորոշ, անկատար, ապառնի, վաղակատար, հարակատար և յենթակայական դերբայներ։

Ոժանդակ բայի խոնարհումն անկատար, ներկա և անցյալ ժամանակներով։ Սահմանական յեղանակի բոլոր ժամանակները ըղձական, յենթադրական և հարկադրական յեղանակները։

Թվական անուն (քանակական և դասական)։ Թվական անունների ուղղագրությունը (բորդ և երորդ ածանցներ)։

Դերանունները (անձնական, ստացական, ցուցական, փոխադարձ, հարցական, հարաբերական և անորոշ) և նրանց հոլովումը։

Դիմորոշ հոդեր։

Պատ. Խմբագիր՝ Սամբռուսյան
Տեխ. խմբ. Դ. Զենյան
Սրբագրիչ՝ Հ. Սառիկյան

Հանձնված և արտադրության 15 հունիսի 1933 թ.
Ստորագրված և ապահովելու 2 սեպտեմբերի 1938 թ.

Գետերտի տպարան Գլավլիս 8341 Հրամ. № 2670 Գտավեր № 1679 Տիրամ 1000

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
Института
Востоковедения
Академии Наук
СССР

Նախադրություններ (առանց, դեպի և այլն) և հետադրություններ (մասին, համար և այլն), սրանց խնդրառությունը:

Նադիապ (համադասական և ստորադասական):
Զայնարկություն:

Խոսքի մասերի փոխաղարձ փոխանցումներ (գոյականի վերածումն ածականի և ընդհակառակը՝ բայի վերածումը գոյականի, ածականի և այն):

Հնչյունափոխության բոլոր գեղքերը (հնչյունափոխությունը, վորպես շեշտի փոփոխության հետեւավանք). և կուղագրությունը բառավերջում. բառակազմության ավելի բարդ ձևերը (յենք, մակ, տրամ, նախածանցներով և ածանցական բառերով):

Լեզուն և մտածողությունը՝ հակադրությունների միասնություն. (ձև և բովանդակություն, մատերիա և շարժումներ) խոսքը մտածողության կոնկրետ դրսեռումն և բառերով: Նախադասությունն իբրև խոսքի քերականորեն ձևավորված կոնկրետ միավոր:

Շարահյուսությունը, վորպես նախադասությունների կառուցվածքի և կապակցության ուսմունք, յենթական և ստորոգյալը նախադասության անդամներ— (բնեոներ, վորոնց շուրջը համախմբվում են նախադասության մյուս անդամները). յենթական լրացնող (կոնկրետացնող) անդամներ (վորոշիչ, բացահայտիչ և հատկացուցիչ). հոլովներ. ստորոգյալը լրացնող (կոնկրետացնող) անդամներ (պարագաներ, խնդիրներ) և խնդրի հոլովներ. բայի սեռը (չեղոք, ներգործական կրավորական և կրավորակերպ). ստորոգյալի անմիջական լրացումը հայցական հոլովով. նախադրություններ և հետադրություններ. սրանց հոլովական խնդրառությունը:

Նախադասության տիպերը (պարզ, ընդարձակ, միավորյալ և բարդ):

Պարզ նախադասություն՝ բաղկացած յենթակայից և ստորոգյալից. ընդարձակ նախադասություն՝ բաղկացած յենթակայից, ստորոգյալից և լրացումներից.

բարդ նախադասության անդամներից մեկը կամ մի քանիսն արտահայտվում են առանձին (յերկրորդական) նախադասությամբ: Միավորյալ նախադասությունը կազմված և մի յենթակայից և մի քանի ստորոգյալից, կամ մի ստորոգյալից և մի քանի յենթականներից. նամիավորում է մի քանի նախադասություն: Բարդ և միավորյալ նախադասությունները կարող են վերածվել համապատասխան քանակով ստորագրությունների:

Նախադասությունների ստորադասական կապակցությունը. գլխավոր և յերկրորդական նախադասություն. առաջադաս, միջադաս և վերջադաս յերկրորդական նախադասություն. հարաբերական դերանունների գործածությունը:

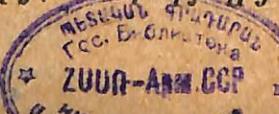
Նախադասությունների համադասական կապակցությունը, համադաս և ստորադաս նախադասություններ. շաղկապների գործածությունը համադաս նախադասությունների միջև:

Միջանկյալ բառեր և նախադասություններ:

Անենթակա նախադասություններ՝ կազմված բայի անորոշ յեղանակով և անստորոգյալ նախադասություններ. սրանց գերը և տեղը:

Տրամաբանական շեշտը նախադասության մեջ և նրա գերը:

Կետադրության, առողանության, տրոհության և բացահայտության նշաններ:

ՀՀ ԱՆԴՐԱ ԱՆԴՐԱ ԱՆԴՐԱ

ՀՀ ԱՆԴՐԱ ԱՆԴՐԱ ԱՆԴՐԱ

56708-66

РУССКИЙ ЯЗЫК

1. Устная и письменная речь

Уметь связно и свободно читать художественные, научно-популярные и общественно-политические произведения.

Уметь передавать краткое содержание прочитанного.

Умение связно передавать о слышанном и виденном.

Умение писать под диктовку простые и несложные статьи с соблюдением правил пунктуации. (точка, запятая, двоеточие, вопрос. и восклиц. знаки) и правописания. Письменная передача своих впечатлений и письменный рассказ о прочитанном.

2. Грамматика и правописание

Части речи.

Имена существительные. Их роды, числа. Склонение имен существительных.

Имена прилагательные: относительные и качественные.

Степени сравнения. Роды имен прилагательных. Полная и краткая форма имен прилагательных. Склонение имен прилагательных.

Имена числительные.

Имена числительные-количественные и порядковые.

Местоимения (личные, возвратные, указат. и т. д.) и их склонение.

Глаголы: наклонения, виды, залоги. Спряжение глаголов.

Причастие и деепричастие.

Наречие.

Союз.

Междометие.

Предлоги. Их употребление.

Правописание имен прилагательных, числительных, местоимений с существительными. Правописание глаголов. Употребление «ъ» в глаголах.

Понятие о простом и сложном предложении. Части предложения. Придаточные предложения, сокращенные и полные. Понятие о пунктуации. Употребление знаков препинания.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՈՒԺՈՒՄՆԵՐ

1. ԳԱՂԱՔԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

Հասկացողություն արտադրողական ուժերի և արտադրական հարաբերությունների մասին։ Քաղաքատնտեսության բնորոշումը լրացն և նեղ առումով։

Հիմնական սպառբերությունն ու կապը պարզ ապանքային և կապիտալիստական արտադրության միջև։ Սպառողական արժեք և փոխանակային արժեք։ Կոնկրետ և արտադրակատ, անհատական և հասարակականորեն անհրաժեշտ աշխատանք։ Արժեքի ձեռն իր պատմական և տրամարանական զարգացման առումով։ Արժեքը, վորպես տպրանքային տնտեսության շարժման որենք։ Ապրանքային ֆետիշիզմ։ Արժեքային տեսության իդեալիստական և մեխանիստական մեկնարանությունը։

Դրամի ֆունկցիան։ Ապրանքաշրջանառության ֆորմուլան Ա.-Փ.-Ա.։ Խորհրդային դրամի բնույթը։ Դրամի անհրաժեշտությունը ներկա ետապում։

Պարզ ապրանքային տնտեսության վերածումը կապիտալիստականի։ Կապիտալի ֆորմուլան Փ.-Ա.-Փ., սրահակասությունը։ Բանվորական ուժը, վորպես հատուկ ապրանքի Աշխատանքի պրոցեսը և արժեքի ավելացման պրոցեսը։ Մարքսի կողմից կապիտալի բաժանումը հաստատուն և փոփոխուն կապիտալի սրահ Հեղափոխական դերն ու նշանակությունը։ Բացարձակ և հարաբերական համելյալ արժեքի դիալեկտիկական փոխազդեցությունը։ Վարձու աշխատանքի, համելյալ արժեքի և կապիտալի-առհասարակ կապիտալիստական կատեգորիաների անկիրառելիությունը ԽՍՀՄ-ում։ Արժեքը և բանվորական ուժի գինը։ Անվանական և իրական աշ-

խատավարձը։ Աշխատավարձի ձեւը։ Աշխատավարձի բնույթը ԽՍՀՄ-ում։ ԽՍՀՄ-ում կիրառվող դործարքային սիստեմի սկզբունքային տարրերությունը կապիտալիզմի պայմաններում կիրառվող դործարքային սիստեմից։

Կապիտալիստական հարաբերությունների հասարակ և լայնացրած վերաբարերություն։ Կապիտալի համակենտրոնացման և կենտրոնացման (կոնցենտրացիայի և ցենտրալիզացիայի) պրոցեսը։ Բանվոր դաստկարգի բացարձակ և հարաբերական աղքատացումը։ Սոցիալիստական հարաբերությունների լայնացրած վերաբարերություն ԽՍՀՄ-ում։ Շահույթի նորմաներ վորոշող գործոնները։ Արտադրանքի գինը, վորպես արժեքի փոխակերպված ձև։ Շահույթի նորմաների աստիճանական անկման ձգումը. զների վորոշման և դների քաղաքականության սկզբունքային տարրերիչ բնույթը ԽՍՀՄ-ում։

Հասկացողություն առետրական կապիտալի և առետրական շահույթի մասին։ Խորհրդային առետրերնույթը և նրա նշանակությունը ներկա ետապում։

Համ Կ(բ)Կ-ի և ԽՍՀՄ ժողկոմիսորհի վորոշումները կուտնօտեական առետրի մասին։ Խորհրդային վարկի սկզբունքային տարրերությունը կապիտալիստական վարկից։ Տնտհաշվարկի և ոռություն վերահսկողության նշանակությունը։ Սոցիալիստական շինարարության բարձր տեմպերն ապահովելու համար միջոցների մորիլիզացիայի նշանակությունը։ Հասկացողություն հողային ռենտայի և կապիտալիզմի զարգացման բնույթի մասին՝ գյուղատնտեսության մեջ։ Հողերի ազգայնացումը ԽՍՀՄ-ում և ռենտայի վոչնչացումը։

Գյուղատնտեսության սոցիալիստական վերակառուցումը վորպես գյուղի և քաղաքի միջև ընկած հակասությունների վերացման ուղի։ Հասարակական կապիտալի վերաբարերություն։ Արտադրության միջոցների արտադրություն և սպառման միջոցների արտադրություն։ Հասարակ վերաբարերություն և լայնացրած վերա-

տագրություն։ Կապիտալիստական յերկրներում տեղի ունեցող ճշնաժամերը նրանց պատճառները և հետեանքը։ Ճշնաժամերի հնարավորության բացակայումը և ԽՍՀՄ-ում։ Մեր տնտեսական դժվարությունների բնույթը և նրանց աստիճանական վերացման ճանապարհը։

Իմպերիալիզմը վորպես կապիտալիզմի բարձրագույն փուլը։ Իմպերիալիզմի հիմք հատկանիշները։ Մրցման աննախընթաց աճումն ու ուժեղացումը՝ մենաշնորհների տիրապետության չնորհիվ։ Կապիտալիզմի անհամաչափ զարգացման որենքը և այս անհամաչափության սրումն իմպերիալիզմի պայմաններում։

Լենինի և Ստալինի ուսմունքը սոցիալիզմի հաղթանակի մասին՝ մի յերկրում։

Իմպերիալիզմը վորպես կապիտալիզմի վերջին ետապ. կապիտալիզմի կործանման, քայլքայման և անկման արտահայտությունները իմպերիալիզմի ետապում։ Իմպերիալիզմը վորպես պրոլետարական հեղափոխության նախորդյակ է. Կառւցկու «Ուլտրա իմպերիալիզմ» սոցիալ-ֆաշիստական տեսությունը։ Բոլշարինի «Կազմակերպված կապիտալիզմի» տեսությունը։

Հետպատերազմյան ճշնաժամի յերեք փուլերի բնութագիրը։ Համաշխարհային տնտեսական ներկա ճշնաժամը և նրա յուրահատկությունը։

2. ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԵԿԱԾՈՒՅԿԱՅԻՑ ՅԵՎ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՅ

Մարքսի, Ենգելսի, Լենինի և Ստալինի ուսմունքը կոմոնիզմի, սոցիալիզմի և անցողիկ շրջանի մասին։ Լենինը և Ստալինը պրոլետարական դիկտատուրայի սիստեմի մասին։

Լենինի և Ստալինի ուսմունքը ԽՍՀՄ-ում սոցիալիզմ կառուցելու մասին և այդ խնդրում տրոցկիզմի ու աջոպարտունիզմի հակահեղափոխական հայացքների քննադատությունը։

Երկրորդ հնգամյակը վորպես ԽՍՀՄ-ում անդասակարգ սոցիալիստական հասարակություն կառուցելու ծրագիր։

ԽՍՀՄ-ի տնտեսությունը վորպես փոխանցման ըլջանի տնտեսություն։ Պրոլետարական դիկտատուրայի տնտեսական քաղաքականությունը 1917—1918 թվի ընթացքում։ Ծագմական կոմունիզմի եյությունը։

Նոր տնտեսական քաղաքականության (ՆԵՊ-ի) եյությունը և նրա մեկնաբանումը տրոցկիստների, բուրժուական ռեստավրատորների ու աջ ոպորտունիսաների կողմից։ ՆԵՊ-ի վերականգնման շրջանը բնորոշող վլխավոր մոմենտները։ Վերակառւցման ՆԵՊ-ի վերջին ետապը վորպես սոցիալիզմի շրջանը թեմակոխելու ետապ։

Կապիտալիստական ինդուստրացում և սոցիալիստական ինդուստրացում։ Սոցիալիստական ինդուստրացման աղբյուրներ։ Խոշոր մեքենայական ինդուստրիան վորպես սոցիալիզմի հիմնական նյութական բազա։ Սոցիալիստական ինդուստրացման հնարավոր և անհրաժեշտ արագ տեմպը։ Առաջարկոր կապիտալիստական յերկրներին տնտեսապես և տեխնիկապես «հասնելու և ացնելու» խողիբը։

Կուսակցության 14-րդ և 15-րդ Համագումարները ժողովնականության վերակառուցման ուղիների մասին։ 16-րդ կուս կոնֆերենցիան ժող.՝ տնտեսության առաջին հնդամյակի մասին։ Հնդամյակը, վորպես ինդուստրացման կոնկրետ պլան։ Սոցիալիզմի հիմքի կառուցումը, ԽՍՀՄ-ի սոցիալիզմի շրջանը թեմակոխելն ու «Ով-ում» հարցի լուծումը հոգուած սոցիալիզմի։ Յերկրի ինդուստրացումը և պայքար հանուն ԽՍՀՄի ության տնտեսական անկախության։ Սոց. ինդուստրացումն իրեն հզորագույն իթան ԽՍՀՄ-ի նախկին հետամնաց ըլջանների տնտեսական և կուլտուրական վերելքի։ Պայքար տեխնիկայի տիրապետման համար։ Ստալինի պատմական վեց չուցմունքները, վորպես պայքարի ծրագիր սոցիալիստական շինարարության հաղթանակի կազմակերպման գործում։

17-րդ կուսկոնֆերենցիան առաջին հնդամյակի արդյունքների մասին։ Հունվարյան պլենումը։ Առաջին

Հնդամյակի հանրագումարները։ Հունվարյան պլենումը յերկրորդ հնդամյակի առաջին տարվա աշխատանքների ժաման։

Լենինյան կոոպերատիվ պլանը վորպես գյուղատնտեսությունը սոցիալիստորեն վերակառուցելու ուղի։

ԽՍՀՄ-ում գյուղատնտեսությունը սոցիալիստական հիմունքներով վերակառուցելու անհնարինության տրոցկիստական բուրժուական տեսությունը։ Աջ ոպորտունիզմի կուլակային դիմը ԽՍՀՄ-ի գյուղատնտեսության զարգացման հարցում։ Խորհ.՝ տնտեսությունները, վորպես առաջատար լծակներ և ամուր հենարան գյուղատնտեսության ոեկոնստրուկցիայի գործում։ ՄՏԿայանները վորպես կոլտնտեսական շարժումը զեկավարելու պրոլետարական լծակներ։ ՄՏԿ-ների քաղաքացինները, նրանց դերն ու նշանակությունը գյուղատնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման գործում։ Գյուղացիության հիմնական մասսաների զեպի սոցիալիզմը կատարած շրջադարձն ապահովող և նախապատրաստող պայմանները։ Կուլակային տարրերին սահմանափակելու և սեղմելու քաղաքականությունից կուսակցությունն անցնում է կուլակության իրրե գտակարգի վերացման քաղաքականության՝ համատարած կոլեկտիվացման բազայի վրա։ Գյուղատնտեսության մարզում «Ով-ում» հարցի լուծումը հոգուած սոցիալիզմի։

Դասակարգային ուժերի տեղաշարժերը ԽՍՀՄ-ի սոց. շինարարության տարրեր ետապներում։ Դասակարգային պայքարի սրման պատճառները և նրա ձևերը ներկա ետապում։ Կուսակցության՝ յերկու Փրոնտում մզած պայքարը վորպես անհրաժեշտ նախապայման սոցիալիստական շինարարության նվաճումների։ Կոլ.՝ տնտեսությունների սոցիալական բնույթը և կոլտնտեսականների սոցիալիստական վերագաստիրական հարցը։

Կուսակցության և կառավարության վորոշումները

կոլտնտեսությունները կազմակերպչորեն և տնտեսապես ամրացնելու, հացամթերումների և մսամթերումների, կոլտնտեսական առևտորի զարգացման, հեղափոխական որինականության և հանրային գույքի պահպանման մասին:

Աշխատանքի սոցիալիստական կազմակերպումը. սոցմքում և հարվածայնություն: Պրոֆմիությունների դերն ու նշանակությունը ԽՍՀՄ-ում:

Պրոֆմիությունների 9-րդ համագումարի վորոշումները պրոֆմիութենական աշխատանքի ներկա ետապի հիմնական մարզերի և խնդիրների մասին:

Յերկրորդ հնդամյակի հիմնական քաղաքական խնդիրները: Բանվոր դասակարգի հատուկ դերն ընդհանրապես դասակարգերի վերացման գործում:

Աշխատավորության սոցիալիստական վերադաստիրակություն: Պայքար սոցիալիզմի դաղափարի սահմանափակ, նեղ սպառողական հասկացողության դեմ: Կուսակցության և կուսղեկավարության դերն անդասակարգ հաստրակություն կառուցելու գործում: Պայքար հանուն կուսակցության դլիսավոր գծի՝ ներկա ետապում:

Յերկրորդ հնդամյակի տնտեսական խնդիրները: Ժողովրդական վողջ տնտեսության ոեկոնոմուկցիան: Սոցիալիստական ինդուստրացման տեմպի խնդիրը յերկրորդ հնդամյակում: Խորհրդային ժեքենաշխարհության առաջատար գերը. եներգետիկ բաղան. գունդվոր և ոե մետաղուրդիայի հարցերը: Յերկրի քիմիացումը. տրանսպորտի վերակառուցումը:

Յանքսի բերքատվության բարձրացումը. պայքար յերաշտի դեմ: Անասնապահական պրոբլեմը: Գյուղատնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման պարտումը:

Գյուղատնտեսության մասնագիտացումը և արդյունաբերության սոցիալիստական տեղաբաշխումը:

Թեթև և սննդային արդյունաբերության պարզացումը:

Ապրանքաշրջանառության զարգացումը: Պայքար սոց. շինարարության ներկա ետապում, ապրանքաշրջանառության և դրամի մահացման «ձախ» տեսությունների դեմ: Պայքար տնտհաշվարկի բուրժուանեպմանական մ: կնբանության դեմ: Ժողովրդական տնտեսության սոցիալիստական վերակառուցումն ավարտելու դերն ու նշանակությունը, դասակարգերի լիկվիդացիայի, կառափալիզմի մնացորդների վերացման գործում՝ ինչպես տնտեսության, նույնպես և մարդկային գիտակցության մեջ:

Յերկրորդ հնդամյակը և յերկրի պաշտպանության ուժեղացման խնդիրները:

Յերկրորդ հնդամյակի միջազգային նշանակությունը:

3. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐԻ, ՀԱՄ Կ(Բ)Կ-Ի ՅԵՎ. ԿՈՄԻՏԵՐՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

Պատմությունը վորպես դասակարգային պայքարի պատմություն:

Անդասակարգ հասարակության ընդհանուր բնութագիրը և նախնաղարյան կոմունիզմի քայքայման պատճառները: Անտիկ աշխարհի սոցիալ-տնտեսական բնութագիրը (Հունաստան և Հոռոմ), անտիկ աշխարհը, վորպես առկատիրական հաստրակական ֆորմացիա:

Ֆեոդալիզմը վորպես հաստրակական ֆորմացիա:

Ֆեոդալիզմի ծագումն ու զարգացումը Արևմտյան Յեվրոպայում: Ֆեոդալիզմի առաջացումն ու զարգացումը Հյուսիս-Արևելյան Խուսաստանում: 12-15-րդ դարերի Արևմտայիւրոպական ֆեոդալական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը:

Նախնական կուտակման դարաշրջանի բնութագիրը: 16-րդ դարի գյուղացիական պատերազմը Գերմանիայում:

16-17-րդ դարերի գյուղացիական պատերազմը Գերման-ճորտատիրական Խուսաստանում:

17-րդ դարի անգլիական հեղափոխությունը:

18-րդ դարի ճորտատիրական տնտեսությունը և դասակարգային հակասությունները Ռուսաստանում: Պուգաչովչչինա:

Արդյունաբերական կապտավիզմ կապիտալիզմը, վորպես սոցիալ-տնտեսական ֆորմացիա:

Արդյունաբերական հեղաշրջումն Անդլիայում և նոր ֆորմացիայի անցման հարկադրական բնույթը: Ֆրանսիական մեծ հեղափոխությունը վորպես բուրժուական կլասիկ հեղափոխություն և նրա պատմական նշանակությունը: Ֆրանսիական մեծ հեղափոխության պատճառներն ու շարժիչ ուժերը: Մանր բուրժուազիայի դեկտատուրան և նրա քաղաքականությունը: Նապոլեոնական ֆրանսիան և Բուրբոնների ռեստավրացիան: Անդլիայի տնտեսական զարգացումն ու քաղաքական կարգերը 19-րդ դարի առաջին կիսում: Զարտիստական շարժումը: Ֆրանսիայի տնտեսությունը, քաղաքական կարգը և գասակարգային հակասություններ հուլիսյան միապետության շրջանում (1830—48 թ.): 1848 թվի փետրվակի հաստատման սաղմը և առաջին փորձը: Կոմունայի գասերը և նրա պարտության պատճառները: Լուի Բոնապարտի պետական հեղաշրջումը: Գերմանիայի տնտեսական զարգացման աստիճանը և քաղաքական կարգերը 19-րդ դարի առաջին կիսին: 1848 թվի մարտի հեղափոխությունը: Մարքսի և Ենգելսի դերը 1848 թվի հեղոփոխության մեջ: Ազատագրական պատերազմը (18-րդ դարում) հանուն անկախության և քաղաքացիական պատերազմը (1861—65 թ.) Ամերիկայում:

Ճորտատիրական տնտեսության քայլացայումը և դասակարգային պայքարը Ռուսաստանում՝ 19-րդ դարի առաջին կիսում: Դեկարբիստների շարժման նշանակությունը: 60-ական թվականների ռեֆորմը Ռուսաստանում և արդյունաբերության ու գյուղատնտեսության զարգացումը հետուեփորմյան շրջանում: Հեղափոխական նարողներության նշանակությունը և նարողներական շարժման անհաջողության պատճառները: Բանվորական

շարժման առաջին քայլերը Ռուսաստանում՝ 19-րդ դարի 70-ական թվականներին:

50-60-ական թվականների բանվորական շարժման ընդհանուր բնութագիրը Գերմանիայում, Ֆրանսիայում և Անգլիայում:

Առաջին ինտերնացիոնալի կազմակերպումը և նրա գործունեյության հիմնական ետապները: Մարքսի դերն առաջին ինտերնացիոնալում: Առաջին ինտերնացիոնալի պատմական նշանակությունը:

Ֆրանսիայի սոցիալ-տնտեսական զարգացումը և քաղաքական կարգը յերկրորդ կայսրության շրջանում: Յերկրորդ կայսրության անկումը և 1871 թ. մարտի 18-ի հեղափոխությունը: Փարիզյան կոմունան վորպես պետության նոր տիպ, վորպես պրոլետարական դիկտատուրայի հաստատման սաղմը և առաջին փորձը: Կոմունայի գասերը և նրա պարտության պատճառները:

Յելլոպավայի և Յմերիկայի կապիտալիստական զարգացման ընդհանուր գծերը և միջազգային բանվորական շարժումը 19-րդ դարի վերջին քառորդում:

Նախապատերազմյան իմպերիալիզմի ընդհանուր բնութագիրը: | Հեղափոխական և ռազմական հասանքների պայքարը յերկրորդ ինտերնացիոնալում՝ նախապատերազմյան եպոխայում:

Գերմանիայի տնտեսական դարպացումն ու քաղաքական կարգը մինչ համաշխարհային պատերազմը: Գերմանիայի բանվորական շարժման բնույթը: Հոսանքների պայքարը Գերմանիայի սոց. գեմոլ. ներսում: Կենտրոնի և ձախ ռազիկալիզմի բնութագիրը: Ռազորունիզմի սոցիալական արմատները նախապատերազմը: Գերմանական սոցիալ-դեմոկրատիայի ներսում: 1914 թվի ռդոստ. 14-ի գավաճանությունը և այդ դաշտաճանությամբ գերմանական սոց.-դեմոկրատ. կատարած եվլյուցիան սոցիալ չովինիզմի ուղիներով գեղի սոցիալ Փաշիզմը:

Ֆրանսիայի սոց.-տնտեսական զարգացումը և քաղաքական կարգը մինչ համաշխարհային պատերազմը:

Բանվորական շարժման բնույթը: Ապօրտունիզմի և
սինդիկալիզմի արմատները Փրանսիական բանվորական
շարժման ներսում:

Անգլիայի սոցիալ-տնտեսական զարգացումը և քաղաքական կարգը մինչ համաշխարհային պատերազմը: Բանվորական շարժման բնույթը: Ուղորժունիզմի արմատները Անգլիայի բանվորական շարժման նիւթում և առաջատարակ նրա սոցիալիստական շարժման թուլության պատճառները:

Ամերիկայի սոցիալ-տնտեսական զարգացումը և քաղաքական կաքական կարգը մինչ համաշխարհային պատերազմը։ Ոպորտունիզմի արմատները և բանվորական շարժման թուլության պատճառները ԽՍՀՄ-ում։

Բանվորական շարժումը պատերազմի ժամանակ և
Յերկրորդ ինտերնացիոնալի սահմանկացումը:

Առասատանի սոցիալ տնտեսական այն միջավայրը, վորի պայմաններում առաջացավ և ձևափորվեց բոլշևիզմը։ 90-ական թվականների և Հին «Խոկրա»-ի ժամանակաշրջանում Լենինի վարած պայքարը՝ հանուն նոր տիպի կուսակցության ստեղծման և այդ պայքարի միջազգային նշանակությունը։ Լենինն ընդգեմ լեզար մարքսիզմի և եկոնոմիզմի։

ԾԱԿԱՎՈՐ ԱՆԴՐԱՎՈՐ ԱՆԴՐԱՎՈՐ ԱՆԴՐԱՎՈՐ ԱՆԴՐԱՎՈՐ
ԾԱԿԱՎՈՐ ԱՆԴՐԱՎՈՐ ԱՆԴՐԱՎՈՐ ԱՆԴՐԱՎՈՐ ԱՆԴՐԱՎՈՐ

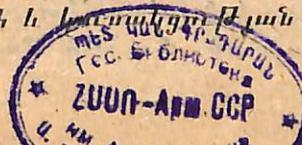
1905-907 թ. հեղափոխությունը, նրա յուրահատությունը եպօխայի տեսակետից, հեղափոխության ընույթը, շարժիչ ուժերը և պայքարի մեթոդները։ Լենինը բուրժուա-զեմոկրատական հեղափոխությունը սոցիալիստականի վերածելու մտաին։ Տրոցկու պերմանենտ հեղափոխության տեսության հակահեղափոխական ընույթը։ III համագումարի հիմնական վորոշումները և նրա միջազգային նշանակությունը։ 1905-907 թվի հեղափոխության գլխավոր ետապները։ Խորհուրդները վորպես ապստամբության որդաններ և ատագա պետության սաղմեր։ 1905 թվի հեղափոխության պարտառները։ 1905-907 թ. հեղափոխության մի-

Ջազգային նշանակությունը։ Տեղաշարժեր դասակար-
դային ուժերի փոխհարաբերությունների ներսում՝
1905-907 թ. հեղափոխությունից հետո։ Հունիսի 3-ի
ոեժիմը և ստոլֆայինյան ռեֆորմը։ Բանվորական շարժ-
ման նոր վերելք։ Պրագայի կոնֆերենցիան (1912 թ.)
վորպես բայցչելիկան կուսակցության վերջնական կազ-
մակերպչական ձեվավորում։ Բոլչեկիների և Լենի-
նի պայքարը՝ ընդդեմ ոգոստոսյան լիկվիդատորական
բյոկի։

Բոլշեկիզմը համաշխարհային պատերազմի տարիներին (1914-1917)։ Յերկրորդ ինտերնացիոնալի սնանկացումը, վորպես նրա ոպորտունիստական վերասերման հետևանք. պայքար ընդդեմ սոցիալ-շռվինիզմի և ցենտրիզմի, հանուն նոր՝ Յերրորդ ինտերնացիոնալի ստեղծման։ Ցիմմերվալդն ու Կինտալը վորպես Յերրորդ ինտերնացիոնալի ստեղծման ճանապարհին ընկած պայքարի ետապներ։

1917 թվի փետրվարյան հեղափոխության բնույթը՝
Բոլշևիկների կուսակցության դերը վորպես փետր-
վարյան հեղափոխության կազմակերպչի ու ղեկավարի:
Բուրժուատ-դեմոկրատական հեղափոխության վերածու-
մը սոցիալիստականի: Լենինի ապրիլյան թեգիսները և
ապրիլյան կոնֆերենցիան: Բոլշևիկների կուսակցու-
թյունը պայքարի առաջավոր դիրքերում՝ հանուն իշխա-
նության գրավման (1917 թ.): Կուսակցության 6-րդ
համագումարի վորոշումները: Հոկտեմբերյան ապս-
տամբության կազմակերպումը բոլշևիկների կողմից և
պայքար շարելիքրեխերության դեմ: Հոկտեմբերյան
հեղափոխության բնույթը և շարժիչ ուժերը: Փետրվա-
րյան և հոկտեմբերյան հեղափոխության պատմության
խեղաթյուրումը տրոցկիստների, Շլապնիկովի
մլուսների կողմից:

Հոկտեմբերյան հեղափոխության ազգեցությունը
միջազգային հեղափոխական շարժման վրա՝ թե Արև-
մուտքում և թե Արևելքում։ Հոկտեմբերյան առաջին
դեկրետները։ Լենինի և Խոստիցության պայքարը խա-

ղաղության և դադարի համար։ Կուսակցությունը, վորպեր զեկավար և կազմակերպիչ պրոլետարական դիկտատորության ամրացման համար մղվող պայքարում։ Կուսակցության 8-րդ համագումարը բանվորա-դյուլացիան դաշնամարտում ինդրում։ Լենինի, Ստալինի և կուսակցության կենտրոնական կոմիտեի վարածպայքարը հանուն ազգային և գյուղացիական հարցերում տարվող ճիշտ քաղաքականության։

Յերկրի տնտեսական ու քաղաքական դրությունը քաղաքացիական պատերազմից հետո։ Դիմոկրատական մասին։ Կուսակցության 10-րդ համագումարը ՆԵՊ-ին անցնելու մասին։ 1923 թվի տնտեսական ճգնաժամը և մանր բուրժուական տատանումների ուժեղացումը կուսակցության ներսում։ Տրոցկիստական պլատֆորմայի՝ բուրժուազիային անձնատուր լինելու եյությունը։ 14-րդ կուսկոնքներենցիան և 14-րդ համագումարը մի յերկրում սոցիալիզմ կառուցելու մասին։ ԽՍՀՄ-ի կազմակերպումը, վորպես ազգային հարցի լենինյան լուծման փայլուն որինակ։

15-րդ կուսամագումարի և Կոմինտերին 7-րդ պլենարմի վարոշումները տրոցկիստական ոպողիցիայի մասին։

Աջ թեքման պլատֆորմը։ Բոլշևիկյան հարձակման նշանակությունը։ Ազգային հարցը 16-րդ համագումարում։ Պայքար յերկու ֆրոնտի վրա՝ ազգային հարցում։

Յերրորդ ինտերնացիոնալի ստեղծումն ու կազմակերպումը։ Կոմինտերնի կազմակերպչական սկզբունքները։ Կոմինտերնի քսան մեկ պայմանները։ Լենինի թեղիսները բուրժուական դեմոկրատիայի և պրոլետարիատի դիկտատուրայի մասին։ Խորհուրդների միջազգային նշանակությունը։ Ազգարային և ազգային-գաղութային հարցերը Կոմինտերնի յերկրորդ կոնգրեսում։ Կոմինտերնի յերրորդ կոնգրեսը հետպատերազմյան կապիտալիզմի զարգացման քնույթի մասին։ Միասնական

ֆրոնտի տակտիկան։ Հետպատերազմյան յերկրորդ փուլի հիմնական գծերը և կապիտալիզմի ժամանակավոր-հարաբերական կայունացման մասին Կոմինտերնի տված գնահատականը։ Յերրորդ փուլի գնահատականը՝ տրված Կոմինտերնի 6-րդ կոնգրեսի կողմից։ Կոմինտերնի 10 և 11 պլենարմները։ Կոմինտերնի ծրագիրը։

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

(Հասարակագիտության համար)

ՔԱՂԱՔԱԾՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

1. Լապիդուս—Քաղաքատնտեսության ձեռնարկ-հրատ-
1933 թ.

2. Ա. Լեռնտես—Քաղաքատնտեսության ձեռնարկ-հրատ
1933 թ.

4. Սեղալ. Կրակի կորս քոլիտիկ. էկոնոմի.

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԾՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ՅԵՎ ԽՈՐՀՐԴ
ԵԿՌՆՈՄԻԿ. ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

1. Բոխանովսկու խմբագրությամբ—ԽՍՀՄ-ի տնտես-
քաղաքականութ. հրատ.-1932 թ.

2. Բերեզին-Տնտես. քաղաքականություն-հրատ 1932 թ.

Савельев. Сборник резолюций и постановл. ВКП (б
по хоз. вопросам).

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Բնդշանուր պատմության համար.—

1. Կոմունիստական մանիֆեստ

2. Բոչարով և մյուսները «Դասակարգային պայքարի պատմություն» 1-ին, 2-րդ և 3-րդ պլրակներ (կար-
գալ նաև այս դասագրքի մասին գրած քննադատու-
թյունը):

3. Լենին—Խմբերիալիզմը վորպես կապիտալիզմի նո-
րագույն ետապ.

4. Ի. Ստալին—Լենինիզմի հարցերը.

ԿՈՒՍՊԱԾՄՈՒԹՅՈՒՆ

1. Պոպով—հրատ-1933 թ.

2. Կոմինտերնի ծրագիրը

ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱ

ԹՎԱԲԱՆԻԹՅՈՒՆ

Ամբողջ թվերի թվաբանական չորս գործողություն-
ները:

Հարցեր, վորոնց պատասխանում և թվաբանական
չորս գործողություններից յուրաքանչյուրը: Գումարի,
տարբերության, արտադրյալի և քանորդի փոփոխու-
թյունը՝ կախված տվյալների փոփոխությունից: Բանա-
վոր և արագ հաշիվ: Գործողությունների ստուգումը:

Բաժանականության հատկանիշներ 1-ի, 2-ի, 5-ի,
4-ի 9-ի և 3-ի համար: Բարդ թվերի վերլուծումը պարզ
բազմապատկիշների: Ամենամեծ ընդհանուր բաժանա-
րար և ամենափոքր բազմապատկի գտնելը:

Հասարակ կոտորակներ.—Թվի գաղափարի զարգա-
ցումը:

Կոտորակային թվի ստացումը: Կոտորակների
կրծատումը: Կոտորակներն ընդհանուր հայտարարի բե-
րելքը: Կոտորակների բազմատումն ըստ մեծության:
Կոտորակների չորս գործողությունները:

Տասնորդական կոտորակներ.—Տասնորդական կո-
տորակների չորս գործողությունները:

Տասնորդական կոտորակը դարձնել հասարակ և ընդ-
հակառակն:

Զավերի մետրական սիստեմը.—

Հարաբերական և համեմատություններ.—
Տարբերական-հարաբերություն և տարբերական համե-
մատություն: Քանորդական հարաբերություն և քանոր-
դական համեմատություն: Տարբերական և քանորդա-
կան համեմատությունների հիմնական հատկություն-

ները: Ուղիղ և հակադարձ համեմատական մեծություններ: Անընդհատ համեմատություն: Միջին յերկրաչափական: Միջին թվաբանական:

Տոկոսներ.— Գտնել տվյալ թվի տոկոսը: Գտնել թիվը, յերբ տված և տոկոսը: Յերկու թվերի տոկոսային հարաբերությունը:

2. ՀԱՆՐԱՀԱՇԽԻՎ

Հարաբերական թվեր, մեծություններ, վորոնք ունեն հակադիր ուղղություններ:

Թվի գաղափարի ընդարձակումը: Հարաբերական-թվերի ընդարձատումը զերոյի և միմյանց հետ: Զորս գործողություններ-հարաբերական թվերի հետ: Ամբողջ հանրահաշվական արտահայտություններ և նրանց նկատմամբ գործողություններ:

Հանրահաշվական արտահայտությունների կրճատ րազմապատկումը և բաժանումը Փորմուլաներով:

Բազմանդամների վերլուծումը բազմապատկիշների՝ ա) ընդհանուր բազմապատկիչը փակագծից դուրս բերելու յեղանակով, բ) խմբավորման յեղանակով, դ) կրճատ բազմապատկման յեղանակով:

Հանրահաշվական կոտորակների ձեռափոխությունը և նրանց գործողությունները:

Նույնություններ և հավասարումներ:

Առաջին աստիճանի՝ մեկ անհայտով թվային և տառային գործակիցներով հավասարումներ կազմելը և լուծելը: Թվային և տառային՝ առաջին աստիճանի հավասարումների սիստեմ կազմելը և լուծելը:

Արտադրյալի, աստիճանի և կոտորակի աստիճան բարձրացնելը:

Բազմանդամի քառակուսին:

Արմատ հանելու գործողությունը. գաղափարի իրացիոնալ թվի մասին: Թվի գաղափարի ընդարձակումը: Նաև կանոնը՝ թվերից արմատ հանելիս: Ամբողջ թվերից, հասարակ և տասնորդական կոտորակներից քառակուսի արմատ հանելիր: Մոտավոր ձևությամբ արմատ հանելը: Գաղափար կեղծ թվի մասին:

Արտադրյալից, կոտորակից, աստիճանից պրմատ հանելը: Իրացիոնալ աշտահայտություններ և նրանց բոլոր գործողությունները:

Հայտարարն իրացիոնալությունից ազատելը:

Յերկրորդ աստիճանի՝ մեկ անհայտով թվային և տառային գործակիցներով հավասարումներ կազմելն ու լուծելը: Քառակուսի հավասարման արմատների հատկությունը և հետազոտումը: Բիկվադրատ հավասարումների սիմետրի կազմելն ու լուծելը:

Ֆունկցիաներ և գրաֆիկներ.— Հաստատուն և փոռվոխական մեծություններ: Ֆունկցիոնալ կախում և նրա յերեք ձևերը՝ աղյուսակային, անալիտիկական և դրաֆիկական:

Ուղիղ և հակադարձ համեմատականություն: Համեմատականության գործակից:

Ուղանկյուն կորողինատների մեթոդը: Ուղիղ և հակադարձ համեմատականության գրաֆիկը: Համեմատականության գործակիցի յերկրաչափական նշանակությունը. գծային ֆունկցիան չ=կx+Ե նրանց գրաֆիկը և հետազոտումը և Եյերկրաչափական նշանակությունը:

Յերկրորդ աստիճանի ֆունկցիաների գրաֆիկը և հետազոտումը:

Թվաբանական պրոգրեսիա և նրա թեորեմները:

Յերկրաչափական պրոգրեսիա և նրա թեորեմները:

Անվերջ նվազող յերկրաչափական պրոցեսիա:

Ցուցիչի գաղափարի ընդհանրացումը զերո, բացասական և կոտորակ ցուցիչներ: Այդպիսի ցուցիչ ունեցող արտահայտությունների նկատմամբ յեղած գործողությունները:

Լոգարիթմներ և նրանց թեորեմները: Տասնորդական լոգարիթմներ: Աղյուսակների գործածությունը: Ցուցչային և լոգարիթմական հավասարումներ:

Միացումների տեսությունը՝ տեղափոխություն, կարգավորություն և զուգորդություն:

Նյուտոնի յերկանդամը:

3. ՅԵՐԿՐԱՋԱՓՈՒԹՅՈՒՆ

Աղեղի հատվածների գումարումը և հանումը:
Գաղափար անկյան մասին: Անկյունների գումարը
և տարրերությունը:
Ուղիղ և կից անկյունների հատկությունը:
Յեռանկյուն (նրա միջնագիծը, բարձրությունը և
անկյան կիսողը):
Յեռանկյունների տեսակներն՝ ըստ կողմերի և ըստ
անկյունների:
Հավասարասրուն յեռանկյան հատկությունները:
Հավասար յեռանկյուններ: Յեռանկյունների հավա-
սարության յերեք դեմքերը:
Ուղանկյուն յեռանկյունների հավասարության
դեմքերը: Յեռանկյան արտաքին անկյունը:
Կառուցման հիմնական խնդիրները:
Յեռանկյան կողմերի և անկյունների կապը:
Ուղահայաց և թեք ուղիղների հատկությունը:
Կետերի յերկրաչափական տեղը՝ հատվածի միջ-
նառողահայաց և անկյան կիսողը:
Չուզահեռ ուղիղներ:
Չուզահեռ և ուղղահայաց կողմեր ունեցող անկյուն-
ների հատկությունը:
Յեռանկյան և բազմանկյան անկյունների գումարը:
Չուզահեռակողմեր և տրապեցներ. նրա վերաբե-
րալ թերեմները: Հատվածի բաժանումը մի քանի
հավասար մասերի:

Շրջանադիմ, կենտրոնական անկյուններ, աղեղներ
և նրանց ձգող լարերը: Շոշափողներ: Յեռանկյան
ներգծած և արտագծած շրջանների կենտրոնը: Գաղա-
փար անհամաչափելի հատվածների մասին:

Անկյունների չափումը՝ կենտրոնական, ներգծած,
լարով և շոշափողվ կազմված և արտագծած: Արտաքին
կետից շրջանագծին շոշափող տանելը:

Համեմատական հատվածները և նրանց վերաբե-
րալ թերեմները: Յեռանկյունների և բազմանկյուն-
ների նմանությունը և նրանց վերաբերյալ թերեմները:

Յեռանկյան ներքին և արտաքին անկյունների բիսեկ-
տրիսայի հատկությունը:

Աւղանկյուն յեռանկյան մեջ չափական առնչու-
թյուններ՝ ուղիղ անկյան գագաթից ներքնաձգի վրա
իջեցրած ուղղահայացի հատկությունը: Պիֆագորի
թեորեմը: Յերկու հատվածների միջին համեմատա-
կանը:

Մի կետից տարրած շոշափողի և հատողի հատկու-
թյունը: Կանոնավոր բազմանկյուններ: Կանոնավոր
բազմանկյունների շրջանագծից ներգծելը և արտագծե-
լը: Կանոնավոր բազմանկյունների նմանությունը և
նրանց պարագծերի հարաբերությունը:

Ներգծած կանոնավոր վեցանկյան, քառանկյան և
յուսանկայն կողմի յերկարությունը: Կրկնապատկել կանո-
նավոր ներգծած բազմանկյան կողմերի թիվը: Զուգա-
հեռանկողմի, յեռանկյան, տրապեցի, և կանոնավոր բազ-
մանկյան մակերեսների չափումը: Հերոնի բանաձեռ:
Նման յեռանկյունների և բազմանկյունների մակերես-
ների հարաբերության վերաբերյալ թեորեմը:

Գաղափար հաստատուն և փոփոխական մեծու-
թյունների մասին: Գաղափար սահմանի և անվերջ փոք-
րի մասին:

Շրջանագծի յերկարությունը վորպես սահման
կանոնավոր ներգծած և արտագծած բազմանկյունների:
Շրջանագծի յերկարության բանաձեռ: թիվը, հասկա-
ցողություն նրա հաշվումի մասին: Շրջանի մակերեսը,
վորպես սահման կանոնավոր ներգծած և արտագծած
բազմանկյունների:

4 ՏԱՐԱԾԱՋԱՓՈՒԹՅՈՒՆ

Հարթության դիրքի վորոշումը: Հարթության
ուղղահայաց և թեք գծեր: Ուղիղի և հարթության ուղ-
ղահայացության հատկանիշը:

Յերեք ուղղահայացների թեորեմը:
Չուզահեռ ուղիղներ և հարթություններ: Ուղիղի
և հարթության զուգահեռության հատկանիշը: Յերկու
հարթությունների զուգահեռության հատկանիշը:

Յերկնիստ անկյուններ և գծային անկյուններ։
Յերկնիստ անկյան չափումը։ Ուղղահայաց հարթու-
թյունների հատկանիշը։

Յերկու խաչվող ուղիղների անկյունը։ Ուղիղ գծով
և հարթությունով կազմված անկյունը։

Բաղմանիստ անկյուններ։

Պրիզմաներ։ Պրիզմայի կողմնային մակերևույթը,
նրա նիստերի և անկյունագծերի հատկությունները,
ուղղանկյուն զուգահեռանիստ և նրա անկյունագծերի
ու յերեք չափումների կապը։

Բուրդ, նրա զուգահեռ կտրվածքների հատկու-
թյունը. կանոնավոր, լրիվ և հատված բուրդի կողմնա-
յին մակերևույթը։

Պրիզմայի և լրիվ ու հատված բուրդի ծավալը։

Գլանի ու կոնի կողմնային մակերևույթը և ծավա-
լը։ Գնդի մակերևույթը և ծավալը։

5. ՅԵՌԱՆԿՈՒՆԱՉԱՓՈՒԹՅՈՒՆ

Յեռանկյունաչափական ֆուկցիաներն ամեն տեսակի
անկյունների համար։ Յեռանկյունաչափական ֆունկ-
ցիաների փոփոխությունը, յերբ անկյունը փոփխվում
է $0-ից$ $մինչև$ 360° ։

Յեռանկյունաչափական ֆունկցիաների պարբերու-
թյունը, գրաֆիկը։

Միևնույն անկյան յեռանկյունաչափական ֆունկ-
ցիաների կախումն իրարից։ Անկյան կառուցումը, յերբ
ամված և ֆունկցիայի թվական արժեքը։

Դրական և բացառական անկյուններ։ Բացասական
արգումենտների ֆունկցիաներ։ Անկյունների չափումը
յերկու յեղանակով։ Խաղիան շառավղորդ։ Վերածման
բանաձեռք։ 30, 60 և 45 աստ. անկյունների ֆունկցիա-
ների հաշվումը։

Ֆումարման թեորեմը և նրա հետևանքները։

Կրկնակի և կես արգումենտների ֆունկցիաները։

Յեռանկյունաչափական ֆունկցիաները լոգարիթ
մական տեսքի բերելը։ Ոժանդակ անկյան մուծումը լո-
գարիթմական տեսքի բերելիս։

Ստուգել նույնություններ և լուծել յեռանկյունա-
չափական հավասարումներ։ Յեռանկյունաչափական
ֆունկցաների լոգարիթմական աղյուսակը և նրանց
կործածությունը։

Ուղանկյուն յեռանկյունների լուծումը։

Շեղանկյան Յեռանկյունների լուծում։ Սինուսների
կոսինոսների ու տանգեսների թեորեմը։ Յեռանկյան
մակերեսի վորոշումը՝ յերկու կողմերի և նրանց միջև
գտնվող անկյան միջոցով։

Շեղանկյուն յեռանկյունների լուծում Սինուսների.
գեպքերը։

Շեղանկյուն յեռանկյան լուծման չորս հիմնական
գեպքերը։

Յեռանկյան անկյան կեսի սինուսը, կոսինուսը և
տանգեսն՝ արտահայտած յեռանկյան կողմերով։

Գրականություն. —

1. Киселов—Алгебра.
2. Щапошников и Вальцов—сборник алгеб-
раических задач ч. 1-2
3. Կիսելով—Տարրական յերկրաչափություն մասն
1, 2 րդ.
4. Гурвиц и Гангнус—Геометрия ч. I и П.
5. Рыбкин—Сборник геометрических задач
ч. I и II.
6. Рыбкин—Учебник прямолинейной тригоно-
метрии.

ՖԻԶԻԿԱ

1. ՄԵԽԱՆԻԿԱ

1. Շարժման տեսակները: Հավասարաչափ ուղղագիծ շարժում: Հավասարաչափ շարժման արագությունը: Հավասարաչափ շարժման հավասարումը՝ և նրա դրաֆիկը:

2. Անհավասարաչափ շարժում: Միջին արագություն: Արագություն տվյալ մոմենտում: Հավասարաչափ փոփոխական շարժում: Արագացում: Հավասարաչափ փոփոխական շարժման արագություն և ճանապարհի բանաձեվերը: Այդ շարժման մասնավոր դեպքը, յերբ $\Delta=0$.

3. Մարմինների ազատ անկումը ծանրության ուժի ազեղցության տակ: Գալիլեյի փորձը: Ազատ անկման արագացումը:

4. Շարժումների գումարումը: Յերկու հավասարաչափ ուղղագիծ շարժումների գումարումը: Արագությունների գումարումը: Հորիզոնական ուղղությամբ և հորդինականին թեք նետած մարմնի շարժումը:

5. Նյուտոնի օրենքները: Նյուտոնի առաջին (իներցիայի) օրենքը: Մասսա: Մասսայի միավոր զրամ: Մարմինների խտությունը: Նյուտոնի յերկրորդ օրենքը: Ուժի միավոր-դիր: Կապը գրամ ուժի և դինի միջև:

Նյուտոնի յերրորդ օրենքը:

6. Հավասարաչափ շարժում ըստ շրջանագծի: Գծային արագություն: Գաղափար անկյունային արագության մասին: Կենտրոնաձիգ ուժ և նրա բանաձեւ (առանց ապացույցի): Կենտրոնախույս ուժ:

7. Նյուտոնի արեգերական ձգողության որենքը: Մարմնի կշռի կախումը աշխարհագրական լայնությունից:

8. Ուժը վորպես վեկտոր: Ուժերի գումարումը և վերլուծումը: Զուգահեռ ուժերի գումարումը և վերլուծումը: Մանրության կենտրոն և նրա վորոշելու յեղանակները: Մարմինների հավասարակշռությունը և դրա դեպքերը:

9. Մեխանիկական աշխատանք և նրա չափումը: Շարժման խոչընդոտներ՝ միջավայրի դիմադրություն և շփում: Աշխատանքի միավորներ (կիլոգրամովետր, երգ, ջոուլ): Հզորություն: Հզորության միավորներ (ձիու ուժ, վատտ, կիլովատտ): Կինետիկ և պոտենցիալ էներգիա: Կենդանի ուժի բանաձևը: Եներգիայի պահպանման և փոխակերպման որենքը:

Պարզ մեխանիզմներ:

2. ՀԵՂՈՒԿՆԵՐ ՅԵՎ ԳԱԶԵՐ

1. Ճնշման ուժ և տեսակաբար ճնշում: Տես. ճնշման միավոր-տեխնիկական միավորը ($\frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$): Թրթռա-

վոր տրակտորի և տանկի տեսակաբար ճնշումը:

2. Պասկալի օրենքը հեղուկների և գազերի վերաբերյալ: Ջրաբաշխական մամուլ: Հեղուկի ճնշումն անոթի հատակի և պատերի վրա: Սեպներյան անիվ: Ջրային տուրբիններ: Հաղորդակից անոթներ:

3. Մթնոլորտային ճնշում: Բարոմետրներ՝ սնդիկային և մետաղյա: Բարոմետրների կիրառությունները: Ոդային և ջրային պոմպեր: Մանոմետրներ՝ բաց սնդիկային և մետաղյա:

4. Հեղուկների և գազերի ճնշումը ներքեմից դեպի վերև: Արքիմեդի օրենքը հեղուկների և գազերի վերաբերյալ: Մարմինների լողալը: Արեոմետրներ: Նավեր և սուզանավեր: Դիրիժարլ. աերոստատ:

3. ՄՈԼԵԿՈՒԼԱՐԻՆ ՅԵՐԵՎԱԿՈՒՑԹՆԵՐ

1. Նյութի մոլեկուլային կազմությունը: Ատոմ, մոլեկուլ: Միջմոլեկուլային տարածություն: Հարակցական ուժերը պինդ, հեղուկ և գազային վիճակներում:

Մակերևութային լարվածություն։ Պատոյի փորձը։ Մենիսկներ։ Մազականություն և նրա նշանակությունը բնության մեջ։

2. ԴԵՓՈւղիայի յերեսույթը պինդ, հեղուկ և գաղային մարմիններում։ Ոսմոս Մոլեկուլների շարժումը։ Բրոռունյան շարժում։ (Մոլեկուլների շարժման արագության կախումը ջերմաստիճանից)։

Բոյլ-Մարիոտի որենքը:

4. ՀԵՐՄՈՒԹՅՈՒՆ

1. Մարմինների ջերմային ընդարձակումը։ Ջերմա-
չափ՝ սնդիկի և սպիրոտի։ Ը և Կ շկալաները։ Մարմին-
ների գծային և ծավալային ընդարձակման բանաձևերը։
Կապը գծային և ծավալային ընդարձակման գործակից-
ների միջև։

2. Գաղափար նյութի մոլեկուլային-կինետիկ տեսության մասին։ Գե-Լյուսակի որենքը։ Բոյլ-Մարիոտի և Գե-Լյուսակի միացյալ որենքը։ Բացարձակ ջերմաստիճան։

3. Զերմության քանակի չափումը։ Մեծ և փոքր կալորիա։ Եյութի տեսակարար ջերմունակություն և նրա վորոշելու յեղանակը։ Վառելանյութերի ջերմարար ընդունակությունը։

4. Զերմության տարածումը։ Զերմհաղորդականություն։ Զերմության լավ և վատ հաղորդիչներ։ Կոնվեկցիա։ Կովեկցիոն յերևույթներ բնության մեջ։ Ճառագայթում և ճառագայթների կլանում։

5. Հալում և պնդացում: Հալման կետ: Հալման գրաֆիկը: Հալման կետի կախումը ճնշումից: Ծավալի փոփոխվելը հալման ժամանակ: Հալման ջերմություն:

6. Գոլորշիացում: Յեռում և ցնդում: Յեռման կետի կախումը ճնշումից: Պապինի կաթոսան: Գոլորշիացման չերմություն:

7. Գոլորշիների հատկությունները: Տարածությունը
հազեցնող և չհազեցնող գոլորշիների հատկությունների
համեմատումը: Կրիտիկական վիճակ: Գազերի հեղու-
կացումը: Կրիտիկական ջերմաստիճան: Հեղուկ ոդի կի-
բառությունները: Բացարձակ և հարաբերական խոնա-
վություն: Ցողի կետ: Խոնավության վորոշելը: Խոնա-
վաչափեր:

8. Զերմային իներցիայի փոխարկեպումը մեխանիկականի և ընդհակառակը: Զերմության մեխանիկական համարժեք (եկվիվալենտ): Զառվի փորձը:

9 Զերմային մեքենաներ։ Շողեմեքենայի կազմությունը և գործողությունը։ Շողետուրբիններ։ Ներքին ալրեգման մեքենաների կազմությունը։

Զերմային շարժիչների ոգտակար դործողության գործակիցները (ԿՊԴ) :

5. ՏԱՏԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄ. ԶԱՅՆ

1. Ճոճանակի շարժումը: Ճոճման պարբերություն
(պէրիոդ), ամպլիտուդ: Մաթեմատիկական ճոճանակի
բանաձևը (առանց ապացույցի):

Դեփորմացիայի տարածվելը առաձգական միջա-
վայրերում : Լայնական և յերկայնական տատանումներ :
Տատանումների թիվը մեկ վայրկյանում (հաճախակիու-
թյուն) : Կապը տատանումների տարածման արագու-
թյան, ալիքի յերկարության և հաճախակիության
միջև :

2. Զայն: Զայնի տարածման արագությունը տարբեր միջավայրերում: Զայնի ուժ և բարձրություն: Ալիքների անդրադարձում: Զայնական ալիքների ինտերֆերենց: Կանգուն ալիքներ: Զարկումներ: Զայնի յերանգ (տեմբըր): Զայնական ռեզոնանս: Մեխանիկական ռեզոնանս և նրա նշանակությունը տեխնիկակայում: Զայնական տատա-

նումների գրանցումն ու նրանց վերաբտագրումը: Գրամո-
փոն: Յերաժշտական գործիքներ:

6. ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ելեկտրականացում շփումից: Յերկու տեսակի
լիցքեր: Ելեկտրականության ատոմիստական բնույթը
(Ելեկտրոն և պրոտոն): Լիցքերի փոխազդեցությունը:
Կուլոնի որենքը: Լիցքի ելեկտրոստատիկ միավոր: Կու-
լոն:—Ելեկտրական գաչում: Պոտենցիալ: Ելեկտրոստա-
տիկություն: Դիէլեկտրիկներ: Ելեկտրոստատիկ ինդուկ-
ցիա: Կոնդեսատորներ:

2. Ելեկտրոլիտիկ դիսուցիացիա: Ելեկտրոլիզ
ֆալքանական ելեմենտներ և նրանց գործողության
սկզբունքը: Պղնձարջասպի և ծծմբաթթվի լուծույթնե-
րի ելեկտրոլիզը: Ֆրագեյի որենքները: Բեկնացում:
Ակկումուլյատորներ: Ելեկտրոլիզի կիրառումը տեխնի-
կայում:

3. Ելեկտրական հոսանքն ըստ ելեկտրոնային տե-
սության: Հոսանքի ուժի միավոր—ամպեր: Հոսանքի
լարվածություն: Լարվածության միավոր—վոլտ: Դի-
մագրություն: Դիմագրության միավոր Ոմ: Ոմի որենքը
շղթայի մի մասի և ամբողջ շղթայի համար: Ռեսուտա-
ներ: Հաղորդիչների գուղաճեռ և հաջորդական միա-
ցում:

4. Ելեկտրական հոսանքի աշխատանքը: Հոսանքի
հզորություն: Վատու, հեկտովատու, կիլովատու, կիլո-
վատու—ժամ: Զառու-Լենցի որենքը Շիկացման լամ-
պեր: Ապահովիչներ: Ելեկտրո-վառարան: Վոլտյան
աղեղ:

5. Բնական և արհեստական մագնիսներ: Բեկնաներ:
Բեկնուների փոխազդեցությունը: Կուլոնի որենքը: Մագ-
նիսական գաչում: Մագնիսական ուժագծեր և նրանց պայ-
մանական ուղղությունը: Մագնիսական ինդուկցիա:
Մագնիսական սպեկտր: Յերկրագնդի մագնիսական
գաչում:

6. Ռւդզագիծ հոսանքի մագնիսական դաշտը: Խցա-
նահանի կանոնը: Սոլինոյիդի մագնիսական դաշտը:
Ելեկտրոմագնիս: Ելեկտրոմագնիմների կիրառությու-
նը (Ելեկտրական զանդ, Մորգեյի հեռագրաապարատ):
Հոսանքատար հաղորդչի շարժումը մագնիսական դաշ-
տում: Զախ ձեռքի յերեք մատների կանոնը: Ելեկտրա-
կան չափողական գործիքների կազմությունը: Ելեկ-
տրոմուտորի կազմության սկզբունքը:

7. Ելեկտրոմագնիսական ինդուկցիայի յերևույթը:
Ինդուկցիոն հոսանքի առաջանալու պայմանները: Լենցի
կանոնը: Աջ ձեռքի յերեք մատների կանոնը: Հաղորդիչ
շրջանակի շարժումը մագնիսական դաշտում: Ելեկտրո-
շարժ ուժի փոփոխվելը պատման ժամանակ: Փոփոխա-
կան հոսանք և նրա գրաֆիկը: Փոփոխական հոսանքի
ուղղումը կոլեկտորի միջոցով: Հաստատուն հոսանքի
դինամոմեքենա:

8. Ինքնիդուկցիա: Գուկոյի հոսանքներ: Հոսանքի
արանսֆորմացիա: Ռումկորֆի կոճը: Տեխնիկական
արանսֆորմատոր: Տրանսֆորմատորների ոգտակար
գործողության գործակիցը (ԿՊՃ):

7. ԼՈՒՅՍ

1. Լույսի տարածվելը: Լույսի արագության վորո-
շելը (ըստ Բյուրմերի): Սավերների և կիսաստվերների
առաջանալը: Լույսի ուժ և նրա միավոր—միջազգային
մոմ: Լուսավորվածություն: Լուսավորավծության
միավոր—լյուքս:

2. Լույսի անդրադարձումը: Անդրադարձման ո-
րենքները: Գոգավոր և ուռուցիկ հայելիներ: Գոգավոր
հայելու բանաձեր: Պատկերների կառուցումը հարթ,
գոգավոր և ուռուցիկ հայելիների միջոցով: Գոգավոր
հայելիների կիրառումը տեխնիկայում և ուղմական
գործում. (լուսարձակ, աղդանշանային լապտեր և
այլն):

3. Լույսի բեկման որենքները: Յերեվույթներ, վո-
րոնք բացատրվում են լույսի բեկման հիման վրա: Լրիվ

ներքին անդրադարձում։ Ճառագայթի ընթացքը պրիզ-
մայի միջոցով։

4. Վոսպնյակներ և նրանց տեսակները։ Ճառագայ-
թի ընթացքը վոսպնյակների միջոցով։ Պատկերների կա-
ռուցումը վոսպնյակներում։ Պրոեկցիոն և լուսնկարչա-
կան տպարատ։ Լուսա, միկրոսկոպ բինոկլ, տելեսկոպ։
Աչք։ Կարճատեսություն և հեռատեսություն։ Ակնոց-
ներ։ Կինեմատոգրաֆիայի հիմունքները։

5. Լույսի տարրալուծումը գույների։ Սպեկտր։
Գույների խառնելը։ Լրացուցիչ գույներ։ Յեռագույն
տպագրություն։ Սպեկտրների տեսակները։ Ֆրառնհո-
ֆերյան գծեր։ Կիրխոֆի որենքը։ Սպեկտրալ անալիզ։
Ուլտրա-մանիշակագույն և ինֆրա կարմիր ճառագայթ-
ներ ու նրանց հատկությունները։

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Соколов.—«Физика для пеңтехникумов», ч. I и II
2. Бачинский.—«Физика в трёх книгах» кн. I, II и III
3. Фалеев и Перышкин.—«Курс физики» 8 год обуч.

Ք Ի Մ Ի Ա

Մարմին և նյութ։ Նյութերի փոփոխությունը—
ֆիզիկական և քիմիական յերեվույթներ։ Խառնուրդ և
քիմիական միացություն։ Քիմիական ռեակցիա։

Զուրն, իրրե քիմիական միացություն։ Զրի տե-
սակները և նրա մաքրելը։ Թորում։ Զրի բաղադրիչ մա-
սերը։

Զրի տարրալուծելը։

Զրածին։ Նրա հատկությունները և ստանալու յեղա-
նակները։ Նրա կիրառումը։ Շառաչող գազ։

Պարզ և բարդ նյութեր։ տարրեր։ տարրերի յերկու
դիլավոր խմբերը։ մետաղներ և մետալոյիդներ։

Նյութի պահպանության որենք։

Ող։ Ողն իրրե խառնուրդ։ Նրա բաղադրիչ մասերը։
թթվածին, նրա ստանալը լաբորատոր և տեխնիկական
յեղանակներով։ ոգտագործումը։ ոքսիդացում և վերա-
կանգնումն (բեղուկցիա)։

Ատոմներ և մոլեկուլներ։ Ատոմական և մոլեկուլա-
րին քաշ։ Փորմուլներ, Փորմուլների և հավասարության
հաշվելը։

Ոքսիդներ։ թթվածին և հիմնային ոքսիդները։

թթուներ։ Հիմքեր։ Նրանց բնորոշումը։

Աղեր։ Նրանց բնորոշումը։ Աղեր ստանալու հիմնական յեղանակները։

1. մետաղի և թթվի փոխներգործությամբ։

2. մետաղի ոքսիդի և թթվի ներգործությամբ։

3. հիդրօքսիդի և թթվի ներգործությամբ։

4. հիդրօքսիդի և անհիդրիդի փոխներգործու-
թյամբ։

5. ոքսիդի և անհիդրիդի փոխներգործությամբ:
Աղեր ստանալու այլ յեղանակներ.—

1. թթվի և աղի փոխազդեցությամբ.
2. մետաղի և աղի փոխազդեցությամբ.
3. աղերի փոխազդեցությամբ:

Թթու և չեղոք աղեր. նրանց բնորոշումը:

Արժեքականություն և նրա բնորոշումը. փոփոխական արժեքականությունը: Չեղոքացման ռեակցիա:

Սեղանի աղ. նրա բաղադրիչ մասերը:

Քլորաջրածին և նրա ստանալն ու հատկությունները: Քլորաջրածնից քլոր ստանալու յեղանակները:

Քլորի հատկությունները և ոգտագործումը:

Բրոմ, լող և ֆոտոր. նրանց ստանալու յեղանակները և ոգտագործումը. նրանց և քլորի նմանություններ: Լուծույթներ. հագեցած լուծույթներ. ջերմության և լուծիչների քանակության գերը հագեցած լուծույթների համար. յերեսույթները լուծույթներ պատրաստելու: Բյուրեղացում: Նորմալ և դեցինորմալ լուծույթներ:

Ելեքտրոլիտներ և վոչ ելեքտրոլիտներ. ելեքտրոլիդներ. դիսուցում. լուծույթների մեջ կատարվող քիմիական ըետակացների բացատրությունը: Չեղոքացման ռեակցիա:

Ծծումք. նրա հատկությունները և ոգտագործումը:

Ծծմբային անհիդրիդ. ծծմբային թթու. ծծմբային թթու. նրա ստանալու կամերային և կոնտակտ յեղանակների հիմնական սկզբունքները: Սուլֆատներ և նրանց գործածումը:

Ծծմբաջրածին, նրա ստանալը և հատկությունները. նրա աղերը-սուլֆիտներ:

Թթվածնի և ծծմբի նմանությունները:

Աղոտ. նրա ստանալու յաբորատոր և տեխնիկական յեղանակները. աղոտի հատկությունները. աղոտաջրածին և նրա հատկությունները:

Աղոտի թթվածնային միացությունները: Աղո-

տաթթու և նրա աղերը. աղոտաթթվի և նրա աղերի կիրառումը: Աղոտաթթվի և մյուս թթուների փոխազդեցությունը մետաղների (որինակ ցինկի և յերկաթի) հետ. աղոտի շրջանառությունը բնության մեջ: Կապված աղոտի ոգտագործումը. Հարերի յեղանակը:

Եկզոդերմ և ենտոդերմ ուժակցիաներ:

Ֆոսֆոր. նրա ստանալու յեղանակը. Փոսֆորի գործածությունը. Փոսֆորի թթվածնային միացությունները. Փոսֆորական անհիդրիդ և Փոսֆորաթթու. Փոսֆատներ և սուլֆերֆոսֆատ:

Աղոտի և ֆոսֆորի նմանությունները և նրանց տարբերությունը քլորի և թթվածնի խմբերից:

Ածխածին. ածուխ, գրաֆիտ, ալմաստ: Ածխածինը բնության մեջ. որդանական և անորդանական նյութեր: Ածխածնի գործածությունը:

Ածխածնի թթվածնավոր միացությունները. չմոլ, նրա հատկությունները. ածխաթթու գազ և նրա հատկությունները: Ածխածնի շրջանառությունը բնության մեջ. Ածխաթթու և նրա աղերը: Ածխաթթուն իբրև թույլ թթու: Ելեկտրոլիտների դիսուցման աստիճանները և նրանց ելեկտրոհաղորդությունը: Աղերի հիդրօլիզը և նրանց ներգործությունը ինդիկատորների վրա: Կարբոնատներ. սոդա, պոտազ և կրաքար: Սոդա ստանալու յեղանակները (դիխավորապես Սոլվեյի):

Ածխածնի ջրածնային միացությունները. մետան և ացետիլին: Նրանց կիրառումը: Որդանական նյութերի չորս թորումը. քարծիխի թորման պրոդուկտները՝ վառելանյութ, նավթ:

Սիլիցիում-սիլիկական անհիդրիդ (կվարց, կայծաքար), սիլիկաթթու և սիլիկատներ. լուծվող աղակի, սովորական աղակի և ցեմենտ: Կոլլոյդներ և նրանց հատկությունները:

Ելեմենտների դասակարգումը. մետաղներ և մետալոյիդներ. մի քանի մետաղների մետաղական և մետալոյիդական հատկությունները. Ելեմենտների հատկությունների փոփոխության կախումն ատոմական կշռից:

Մենդելեևի որենքը: Մենդելեևի՝ տարրերի պարբերական համակարգությունը: Ատոմի կազմությունը:

Մետաղները և նրանց հատկությունները: Թեթև և ծանր մետաղներ: Համաձուլվածքներ: Մի քանի կարևոր համաձուլվածքներ. չուգում, արույր, դյուրալյումինիում և այլն:

Մետաղների իրար դուրս մղելն այլ միացություններից. յարման շարք: Բնածին մետաղների հանքեր: Հանքերից մետաղներ ստանալու ընդհանուր յեղանակը: Ալկալիական և հողալիքալիական մետաղներ. Ա, Կ, Տա:

Գունավոր մետաղներ՝ պղինձ և ալյումին. աղնիվ մետաղներից-արծաթ: Յերկաթ և նրա վերամշակումը հանքերից. հնոցային պրոցեսներ:

Բեսսեմեր, թումասի և Մարտինիի յեղանակները*):

*.) Սույն ժրագրերը մշակված են Լ. Փ. Կ. ծրագրա-մեթոդական կայանի կողմից:

Ց Ա Ն Կ

1. Հայոց լեզու	3
2. Ռուսաց լեզու	6
3. Հասարակագիտություն	7
4. Մաթեմատիկա	21
5. Ֆիզիկա	23
6. Քիմիա	35

ԳԻՒԸ 50 ԿԱՊ.

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ВОСТОКОВЕДЕНИЯ
Академии Наук
СССР

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0237476

54.037